

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2022
(OR. fr, en)

9738/22

ECOFIN 538
UEM 141
SOC 328
EMPL 214
COMPET 429
ENV 527
EDUC 204
RECH 322
ENER 241
JAI 793
GENDER 78
ANTIDISCRIM 58
JEUN 88
SAN 332

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9401/22 - COM(2022) 603 final
Asia:	Suositus: NEUVOSTON SUOSITUS Bulgarian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2022) 603 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu ...,

Bulgarian vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2022 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241², jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä tarjotaan rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Tukivälineellä edistetään talouden elpymistä ja erityisesti vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien kestävien ja kasvua lisäävien uudistusten ja investointien toteuttamista sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien palautumiskykyä ja potentiaalista kasvua. Se auttaa myös vahvistamaan julkisen talouden kestävyyttä ja vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen mukainen enimmäisrahoitusosuus jäsenvaltiota kohti päivitetään kesäkuussa 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 vuotuisen selvityksen kestävästä kasvusta. Hyväksyminen käynnisti vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Selvityksessä otettiin asianmukaisesti huomioon 7 päivänä toukokuuta 2021 allekirjoitettu Porton sosiaalinen sitoumus jatkaa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17 päivänä marraskuuta 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25 päivänä maaliskuuta 2022 painopisteet vuoden 2022 kestävästä kasvun selvitystä varten. Komissio hyväksyi 24 päivänä marraskuuta 2021 myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011³ perusteella annettavan varoituskäytäntöä koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Bulgaria ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi lisäksi ehdotuksen vuoden 2022 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi yhteisen työllisyysraportin 14 päivänä maaliskuuta 2022.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (3) Geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan maailmanlaajuisen pandemian jälkimainingeissa. Hyökkäyksen vaikutus jäsenvaltioiden talouksiin on näkynyt muun muassa energian, elintarvikkeiden ja raaka-aineiden hintojen nousuna ja kasvunäkymien heikentymisenä. Energian hintojen nousu vaikuttaa erityisen raskaasti kaikkein haavoittuvimpiin kotitalouksiin, jotka ovat energiaköyhiä tai vaarassa joutua energiaköyhyyteen, sekä yrityksiin, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia energian hintojen nousulle. Unioniin on myös virrannut ennennäkemätön määrä Ukrainasta pakenevia. Venäjän hyökkäyssodasta aiheutuneet taloudelliset vaikutukset ovat kohdistuneet jäsenvaltioihin epäsymmetrisesti. Neuvoston direktiivi 2001/55/EY⁴ otettiin tässä tilanteessa 4 päivänä maaliskuuta 2022 ensimmäistä kertaa käyttöön neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382⁵. Ukrainasta pakeneville myönnetään direktiivin perusteella oikeus oleskella laillisesti unionissa sekä oikeus hakeutua koulutukseen, työmarkkinoille ja terveydenhuoltoon, saada asunto ja käyttää sosiaalipalveluita. Bulgarialle myönnetään poikkeuksellista tukea Ukrainasta pakenevien vastaanotto- ja kotouttamistarpeisiin Euroopan pakolaisten auttamiseksi perustetun koheesiopoliittisen tukitoimen (CARE) puitteissa sekä koheesiota ja Euroopan alueita tukevan elpymisavun (REACT-EU) ennakkorahoitusta lisäämällä.

⁴ Neuvoston direktiivi 2001/55/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2001, vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi (EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁵ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Koska taloudellinen ja geopoliittinen tilanne on muuttumassa nopeasti, vuonna 2022 aloitetaan uudelleen talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon kuuluva laaja talous- ja työllisyyspolitiikan koordinointi, ja ohjausjaksoa kehitetään elpymis- ja palautumistukivälineen toteuttamisvaatimusten mukaisesti siten kuin vuotta 2022 koskevassa vuotuisessa selvityksessä kestävästä kasvusta selostetaan. Hyväksytyjen elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano on olennaisen tärkeää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat kokonaisuudessaan tai merkittävältä osin kohdistuvat vuosien 2019 ja 2020 talouspolitiikan eurooppalaisilla ohjausjaksoilla annettuihin maakohtaisiin suosituksiin. Vuosien 2019 ja 2020 maakohtaiset suositukset ovat yhtä lailla tärkeitä, kun elpymis- ja palautumissuunnitelmia tarkistetaan, päivitetään tai muutetaan asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti, niiden muiden maakohtaisten suositusten lisäksi, joita on mahdollisesti annettu tällaisen tarkistetun, päivitetyn tai muutetun suunnitelman toimittamispäivään mennessä.
- (5) Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke on ollut aktivoituna maaliskuusta 2020. Komissio katsoi 3 päivänä maaliskuuta 2021 antamassaan tiedonannossa "Vuosi covid-19-pandemian alkamisesta – finanssipoliittiset toimet", että päätös yleisen poikkeuslausekkeen deaktivoinnista tai sen soveltamisen jatkamisesta olisi tehtävä laatimalla talouden tilasta kokonaisarvio, jossa keskeisenä määrällisenä kriteerinä on talouden toimeliaisuuden taso unionissa tai euroalueella verrattuna kriisiä edeltäneeseen (vuoden 2019 lopun) tasoon. Talousnäkymien lisääntynyt epävarmuus ja suuret heikkenemisriskit sodan jatkuessa Euroopassa, ennennäkemätön energian hintojen nousu ja jatkuvat toimitusketjujen häiriöt edellyttävät vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen jatkamista vuonna 2023.

- (6) Bulgarian vuoden 2021 lähentymisohjelmasta 18 päivänä kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen⁶ mukaisesti finanssipolitiikan kokonaisviritystä mitataan tällä hetkellä muutoksella perusmenoissa (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä, ja joissa ei ole mukana covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) mutta joissa ovat mukana elpymis- ja palautumistukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, (avustuksilla) ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot, suhteessa keskipitkän aikavälin potentiaaliseen kasvuun⁷. Sen arvioimiseksi, onko kansallinen finanssipolitiikka maltillista ja voidaanko sen koostumuksella edistää kestävä elpymistä, joka on sopusoinnussa vihreän ja digitaalisen siirtymän kanssa, huomiota kiinnitetään finanssipolitiikan kokonaisviritystä laajemmin myös kansallisesti rahoitettujen⁸ juoksevien perusmenojen (ilman päätösperäisiä tulopuolen toimenpiteitä ja covid-19-kriisiin liittyviä väliaikaisia hätätoimenpiteitä) ja investointien kehitykseen.

⁶ Neuvoston suositus, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2021, jolla annetaan neuvoston lausunto Bulgarian vuoden 2021 lähentymisohjelmasta (EUVL C 304, 29.7.2021, s. 6).

⁷ Tässä suosituksessa esitetyt finanssipolitiikan viritystä ja sen osatekijöitä koskevat arviot ovat komission arvioita, jotka perustuvat komission kevään 2022 talousennusteen perustana oleviin oletuksiin. Komission arviot keskipitkän aikavälin potentiaalisesta kasvusta eivät sisällä myönteisiä vaikutuksia elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvista uudistuksista, jotka voivat vauhdittaa potentiaalista kasvua.

⁸ Joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla eikä muilla unionin varoilla.

- (7) Komissio hyväksyi 2 päivänä maaliskuuta 2022 tiedonannon, jossa annetaan laajaa finanssipoliittista ohjausta vuodeksi 2023, jäljempänä 'finanssipoliittinen ohjaus', ja jolla pyritään tukemaan jäsenvaltioiden vakaus- ja lähentymisohjelmien valmistelua ja siten vahvistamaan politiikan koordinoitua. Komission mielestä vaikuttaa asianmukaiselta, että vuonna 2023 siirrytään talven 2022 talousennusteen makrotalouden näkymien perusteella kasvua tukevasta vuosien 2020–2022 finanssipolitiikan kokonaisvirityksestä pitkälti neutraaliin finanssipolitiikan kokonaisviritykseen, mutta samalla on oltava valmiina reagoimaan muuttuvaan taloustilanteeseen. Komissio ilmoitti, että vuotta 2023 koskevia finanssipoliittisia suosituksia olisi edelleen eriytettävä jäsenvaltiokohtaisesti ja niissä olisi otettava huomioon mahdolliset maiden väliset heijastusvaikutukset. Komissio kehotti jäsenvaltioita ottamaan tämän ohjauksen huomioon vakaus- ja lähentymisohjelmissaan. Komissio sitoutui seuraamaan tiiviisti talouden kehitystä ja mukauttamaan ohjaustaan tarvittaessa ja viimeistään toukokuun 2022 lopussa esittämässään talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketissa.
- (8) Vuotta 2023 koskevissa finanssipoliittisissa suosituksissa otetaan finanssipoliittisen ohjauksen perusteella huomioon heikentyneet talousnäkymät, lisääntynyt epävarmuus ja muut heikkenemisriskit sekä komission vuoden 2022 talven talousennusteeseen verrattuna nopeampi inflaatio. Näiden seikkojen perusteella finanssipoliittisilla toimilla on lisättävä julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ja ylläpidettävä heikoimmassa asemassa olevien kotitalouksien ostovoimaa, jotta voidaan lievittää energian hintojen nousun vaikutuksia ja hillitä kerrannaisvaikutuksista johtuvia inflaatiopaineita kohdennettujen ja väliaikaisten toimenpiteiden avulla. Finanssipolitiikan on pysyttävä ketteränä, jotta sitä voidaan mukauttaa nopeasti muuttuviin olosuhteisiin, mukaan lukien puolustus- ja turvallisuusalan haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan, ja sitä on eriytettävä jäsenvaltioittain finanssipoliittisen ja taloudellisen tilanteen mukaan ottaen huomioon muun muassa altistuminen kriisille ja Ukrainasta pakenevien maahantulo.

- (9) Bulgaria toimitti 15 päivänä lokakuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjä arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 4 päivänä toukokuuta 2022 täytäntöönpanopäätöksen Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä⁹. Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti hyväksytty komission päätös siitä, että Bulgaria on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.
- (10) Bulgaria toimitti vuoden 2022 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2022 lähentymisohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2022 asetuksen (EY) N:o 1466/97 8 artiklan mukaisesti. Ohjelmat on arvioitu yhdessä, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (11) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Bulgariaa koskevan vuoden 2022 maaraportin. Siinä arvioitiin Bulgarian edistymistä neuvoston vuosina 2019, 2020 ja 2021 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja arvioitiin elpymisen ja palautumisen tulostaulun pohjalta, miten Bulgaria on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Tämän analyysin perusteella maaraportissa määritettiin puutteita eli haasteita, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata lainkaan tai joihin vastataan vain osittain, sekä uusia ja kehittymässä olevia haasteita, kuten haasteet, jotka johtuvat Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Maaraportissa arvioitiin myös Bulgarian edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

⁹ ST 8091/2022 ja ST 8091/2022 ADD 1.

- (12) Komissio antoi 23 päivänä toukokuuta 2022 perussopimuksen 126 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun kertomuksen. Kertomuksessa käsiteltiin Bulgarian julkisen talouden tilannetta, sillä vuonna 2021 sen julkisen talouden alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen, jäljempänä 'BKT', ylitti perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon. Kertomuksessa todettiin, että alijäämäkriteeriä ei ole noudatettu. Maaliskuun 2 päivänä annetun tiedonannon mukaisesti komissio ei ehdottanut uusien liiallisia alijäämiä koskevien menettelyjen aloittamista keväällä 2022. Se arvioi syksyllä 2022 uudelleen, onko tarpeen ehdottaa tällaisten menettelyjen aloittamista.
- (13) Neuvosto suositti 20 päivänä heinäkuuta 2020 antamassaan suosituksessa¹⁰, että Bulgaria toteuttaisi vuosina 2020 ja 2021 yleisen poikkeuslausekkeen huomioon ottaen kaikki tarvittavat toimenpiteet covid-19-pandemian torjumiseksi, talouden ylläpitämiseksi ja alkavan elpymisen tukemiseksi. Se suositti myös, että Bulgaria harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa velkakestävyys samalla kun lisätään investointeja. Vuonna 2021 Bulgarian julkisen talouden alijäämä kasvoi Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 4,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 4,0 prosenttia. Bulgarian finanssipoliittiset toimet tukivat talouden elpymistä vuonna 2021, ja väliaikaiset hätätoimenpiteet kasvoivat vuosien 2020 ja 2021 välillä 2,9 prosentista 4,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Bulgarian vuonna 2021 toteuttamat toimenpiteet olivat 20 päivänä heinäkuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen mukaisia. Hallituksen vuosina 2020 ja 2021 hyväksymät päätösperäiset julkisen talouden toimenpiteet olivat enimmäkseen väliaikaisia tai niiden vaikutus kompensoidaan tasapainottavilla toimenpiteillä. Julkisen talouden velka kasvoi vuonna 2021 Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan 25,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2020 oli ollut 24,7 prosenttia.

¹⁰ Neuvoston suositus, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2020, Bulgarian vuoden 2020 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Bulgarian vuoden 2020 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 282, 26.8.2020, s. 8).

(14) Vuoden 2022 lähentymisohjelmassa esitettyjen julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on vuonna 2022 suotuisa ja sen jälkeen realistinen. Hallitus ennustaa reaalisien BKT:n kasvavan 2,6 prosenttia vuonna 2022 ja 2,8 prosenttia vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteessa puolestaan reaalisien BKT:n kasvu on vuonna 2022 vähäisempää eli 2,1 prosenttia ja vuonna 2023 suurempaa eli 3,1 prosenttia. Tämä johtuu pääasiassa erilaisista työllisyyden ja investointien kasvuennusteista. Hallitus odottaa vuoden 2022 lähentymisohjelmassaan julkisen sektorin alijäämän kasvavan 5,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja sen jälkeen supistuvan 2,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämän kasvu vuonna 2022 johtuu pääasiassa välituotekäytön jyrkästä kasvusta, yritysten tukemisesta, energiatoimenpiteistä ja eläkejärjestelmän muutoksista, ja sitä lieventää joidenkin covid-19-hätätoimenpiteiden asteittainen lopettaminen. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 lähentymisohjelman mukaan kasvavan suhteessa BKT:hen 25,5 prosenttiin vuonna 2022 ja 27,7 prosenttiin vuonna 2023. Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella komission kevään 2022 talousennusteen mukaan 3,7 prosenttia vuonna 2022 ja 2,4 prosenttia vuonna 2023. Tämä on huomattavasti pienempi kuin vuoden 2022 lähentymisohjelmassa vuodeksi 2022 ennakoitu alijäämä, mikä johtuu pääasiassa erilaisista makrotalouden ennusteista, hitaammasta välituotekäytön kasvusta sekä tuotannosta ja tuonnista perittävistä veroista saaduista korkeammista tuloista vuonna 2022. Komission kevään 2022 talousennusteessa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen on pienempi, 25,3 prosenttia vuonna 2022 ja 25,6 prosenttia vuonna 2023. Ero johtuu pienemmästä alijäämästä molempina vuosina ja ennustetusta talouskasvun kiihtymisestä vuonna 2023. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan keskipitkän aikavälin (keskimäärin 10 vuoden) potentiaalisen tuotannon kasvun arvioidaan olevan 1,8 prosenttia. Arviossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä uudistuksia, jotka voivat vauhdittaa Bulgarian talouden potentiaalista kasvua.

- (15) Hallitus on vuonna 2022 luopunut suurimmasta osasta covid-19-kriisin takia toteutetuista toimenpiteistä, joten väliaikaisten hätätoimenpiteiden ennakoidaan supistuvan 1,8 prosenttiin vuonna 2022, kun ne vuonna 2021 olivat 4,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Energian hintojen nousun taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten torjumiseksi hyväksytyt toimenpiteet vaikuttavat julkisen talouden alijäämään. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset toimenpiteet ovat 0,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2022 ja 0,0 prosenttia vuonna 2023.¹¹ Toimenpiteet koostuvat pääasiassa yleishyödyllisille laitoksille, teollisille sähkön loppukäyttäjille ja kaasua kuluttaville kotitalouksille suunnatuista tukiohjelmista. Toimenpiteiden on ilmoitettu olevan pääosin väliaikaisia. Jos energian hinnat pysyvät kuitenkin korkeina myös vuonna 2023, joitakin näistä toimenpiteistä voitaisiin jatkaa. Osaa näistä toimenpiteistä, etenkin kotitalouksien energiahintojen jäädyttämistä, ei ole kohdennettu. Julkisen talouden alijäämään vaikuttavat myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille. Komission kevään 2022 talousennusteen mukaan kyseiset kustannukset ovat vuonna 2022 0,1 prosenttia ja vuonna 2023 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen.¹²

¹¹ Luvut kuvaavat syksyn 2021 jälkeen toteutettujen toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, mukaan lukien juoksevat tulot ja menot sekä mahdolliset pääomamenoja koskevat toimenpiteet.

¹² Ukrainasta unioniin pakenevien kokonaismäärän oletetaan nousevan asteittain 6 miljoonaan vuoden 2022 loppuun mennessä, ja arvio heidän maantieteellisestä sijoittautumisestaan perustuu tämänhetkisen maahanmuuttajayhteisön kokoon, vastaanottavan jäsenvaltion suhteelliseen väkilukuun ja siihen, mihin Ukrainasta unioniin paenneet ovat tosiasiallisesti sijoittautuneet maaliskuusta 2022 alkaen. Arviot talousarviokustannuksista henkeä kohti perustuvat komission yhteisen tutkimuskeskuksen Euromod-mikrosimulaatiomalliin, jossa otetaan huomioon sekä käteisetuudet, joihin maahan tulleilla voi olla oikeus, että luontoissuoritukset, kuten koulutus ja terveydenhuolto.

- (16) Neuvosto suositti 18 päivänä kesäkuuta 2021 antamassaan suosituksessa, että Bulgaria varmistaa, että finanssipolitiikan viritys on vuonna 2022 edelleen kasvua tukeva, elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoama sysäys mukaan lukien, ja jatkaa kansallisesti rahoitettavia investointeja. Neuvosto suositti myös, että Bulgaria pitää kansallisesti rahoitettujen juoksevien menojen kasvun hallinnassa. Se suositti myös, että Bulgaria harjoittaisi taloustilanteen salliessa finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä ja varmistaa julkisen talouden kestävyys myös keskipitkällä aikavälillä, samalla kun lisätään investointeja kasvupotentiaalin parantamiseksi.

(17) Komission kevään 2022 talousennusteen ja Bulgarian vuoden 2022 lähentymisohjelmaan sisältyvien tietojen mukaan finanssipolitiikan virityksen ennakoitaan olevan vuonna 2022 neuvoston suosituksen mukaisesti elvyttävä -3,4 prosenttia suhteessa BKT:hen¹³. Bulgaria aikoo jatkaa elpymisen tukemista hyödyntämällä elpymis- ja palautumistukivälinettä lisäinvestointien rahoittamiseen neuvoston suosituksen mukaisesti. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 1,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2021 verrattuna. Kansallisesti rahoitettavilla investoinneilla ennakoitaan olevan finanssipolitiikan viritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 1,1 prosenttiyksikköä vuonna 2022.¹⁴ Näin Bulgaria suunnittelee jatkavansa kansallisesti rahoitettuja investointeja neuvoston suosituksen mukaisesti. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoitaan vuonna 2022 olevan finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 1,4 prosenttiyksikköä. Tähän merkittävään elvyttävään vaikutukseen sisältyy nykyisten toimenpiteiden lisäksi niiden toimenpiteiden lisävaikutus, joilla puututaan energian hintojen nousun taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin (0,2 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen), ja se sisältää myös kustannukset, joita aiheutuu tilapäisen suojelun tarjoamisesta Ukrainasta paenneille (0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen), kun taas eläkejärjestelmän muutosten (0,6 % suhteessa BKT:hen) ja palkankorotusten (0,3 % suhteessa BKT:hen) odotetaan lisäävän myös nettomääräisten juoksevien menojen kasvua. Tästä syystä Bulgaria ei komission tämänhetkisten arvioiden perusteella pidä riittävästi kurissa kansallisesti rahoitettujen juoksevien menojen kasvua vuonna 2022.

¹³ Negatiivinen indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää.

¹⁴ Muilla kansallisesti rahoitettavilla pääomamenoilla ennakoitaan olevan kiristävä vaikutus, joka on 0,1 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

- (18) Vuonna 2023 finanssipolitiikan viritys on komission kevään 2022 talousennusteen mukaan -1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana¹⁵. Bulgarian ennakoidaan jatkavan elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten käyttöä vuonna 2023 elpymistä tukevien lisäinvestointien rahoittamiseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavien menojen positiivisen vaikutuksen talouden toimeliaisuuteen arvioidaan kasvavan 0,7 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen vuoteen 2022 verrattuna. Kansallisesti rahoitetuilla investoinneilla ennakoidaan olevan elvyttävä vaikutus, joka on 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2023¹⁶. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman uusia tulopuolen toimenpiteitä) taas ennakoidaan olevan vuonna 2023 finanssipolitiikan kokonaisviritykseen elvyttävä vaikutus, joka on 0,5 prosenttiyksikköä. Tähän sisältyy energian hintojen nousun johdosta toteutettujen toimenpiteiden asteittainen lakkauttaminen (0,9 % suhteessa BKT:hen), kun taas kasvavien sosiaalisten tulonsiirtojen ja palkankorotusten odotetaan edistävän nettomääräisten juoksevien menojen kasvua.
- (19) Vuoden 2022 lähentymisohjelmassa julkisen talouden alijäämän odotetaan supistuvan asteittain 2,8 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja 2,4 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Julkisen talouden alijäämän ennakoidaan siten pysyvän alle 3 prosentissa suhteessa BKT:hen ohjelmakauden aikana. Näissä kehitysarvioissa oletetaan, että välittömistä veroista ja sosiaaliturvamaksuista saatavat tulot kasvavat kotitalouksien tulojen kasvun ja elpymis- ja palautumistukivälineen ansiosta suurempien pääomansiirtojen ansiosta. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2022 lähentymisohjelman mukaan vuoteen 2025 mennessä kasvavan suhteessa BKT:hen, 29,1 prosenttiin vuonna 2024 ja 30,4 prosenttiin vuonna 2025. Komission analyysin perusteella velkakestävyysriskit vaikuttavat keskipitkällä aikavälillä keskisuurilta.

¹⁵ Negatiivinen indikaattorin arvo tarkoittaa, että perusmenojen kasvu on suurempi kuin keskipitkän aikavälin talouskasvu, mikä osoittaa finanssipolitiikan olevan elvyttävää.

¹⁶ Muilla kansallisesti rahoitettavilla pääomamenoilla ennakoidaan olevan neutraali vaikutus, joka on 0,0 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen.

(20) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan 2.2 kriteerin mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa 31 päivään elokuuta 2026 mennessä. Ne auttavat vastaamaan kaikkiin tai merkittävään osaan niistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka tuodaan esiin neuvoston Bulgarialle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa sekä niissä maakohtaisissa suosituksissa, joita on mahdollisesti annettu elpymis- ja palautumissuunnitelman hyväksymispäivään mennessä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmalla vastataan erityisesti sosiaalialaa koskeviin maakohtaisiin suosituksiin sosiaalista osallisuutta edistävillä toimenpiteillä, joiden odotetaan parantavan vähimmäistulojärjestelmän riittävyttä ja kattavuutta, sekä toimenpiteillä, joilla tuetaan työllisyys- ja sosiaalipalvelujen integrointia. Muissa maakohtaisissa suosituksissa koskevissa toimenpiteissä pääpaino on taitojen – erityisesti digitaalisten taitojen – hankkimisessa, koulutusjärjestelmän ja elinikäisen oppimisen järjestelmän työmarkkinarelevanssin parantamisessa ja terveydenhuoltopalvelujen tarjonnan laajentamisessa koko Bulgariaan. Nämä toimenpiteet voivat auttaa saavuttamaan tavoitteet ja edistymään edelleen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen toimintasuunnitelman toteuttamisessa vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelmassa vastataan maakohtaisiin suosituksiin edistämällä energia-alan vähähiilistämistä, lisäämällä yleistä energiatehokkuutta ja toteuttamalla kestävästä liikennettä ja digitaalista infrastruktuuria ja digitaalisia palveluja koskevia toimenpiteitä. Suunnitelma sisältää myös kauaskantoisia toimenpiteitä, joilla parannetaan julkishallinnon ja oikeuslaitoksen tehokkuutta, ehkäistään, havaitaan ja poistetaan korruptiota, parannetaan liiketoimintaympäristöä, tuetaan investointeja sekä parannetaan tutkimus- ja innovointijärjestelmää. Tämä auttaa Bulgariaa myös toteuttamaan toimia reagoidakseen oikeusvaltiomekanismin osalta esitettyihin huolenaiheisiin ja huomautuksiin.

(21) Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon odotetaan myötävaikuttavan siihen, että vihreän ja digitaalisen siirtymän eteneminen jatkuu. Ilmastotavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista on 58,9 prosenttia ja digitaalisia tavoitteita tukevien toimenpiteiden osuus 25,8 prosenttia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman täysimittainen täytäntöönpano siihen kuuluvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti auttaa Bulgariaa toipumaan nopeasti covid-19-kriisin seurauksista ja vahvistaa samalla sen palautumiskykyä. Samalla lisätoimet julkisten työvoimapalvelujen hyödyntämiseksi täysimääräisesti ja yhdenmetyt työllisyys- ja sosiaaliturvan tarjoamiseksi auttavat lieventämään ennakoitun väestörakenteen muutoksen vaikutuksia ja tukevat vihreän ja digitaalisen siirtymän oikeudenmukaisuutta. Työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien järjestelmällinen osallistuminen on edelleen tärkeää, jotta elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sitä laajemmin muun talous- ja työllisyyspolitiikan täytäntöönpano onnistuu ja jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen politiikan yleiseen linjaan.

- (22) Bulgaria toimitti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060¹⁷ mukaisen kumppanuussopimuksen 11 päivänä toukokuuta 2022, mutta muita koheesiopolitiikan ohjelmia ei ole vielä toimitettu. Bulgarian on määrä ottaa vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan rahastojen ohjelmasuunnittelussa huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset noudattaen asetusta (EU) 2021/1060. Tämä on edellytys sille, että koheesiopolitiikan rahastoista saatavan taloudellisen tuen vaikuttavuus paranee ja sen tuoma lisäarvo on mahdollisimman suuri ja että samalla edistetään koordinoitua, täydentävyyttä ja yhtenäisyyttä näiden koheesiopolitiikan rahastojen ja muiden unionin välineiden ja rahastojen välillä. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää myös investointien pullonkaulojen poistamista, jotta voidaan tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä tasapainoista aluekehitystä.
- (23) Komission unionin valtion- tai hallitusten päämiesten Versailles'n julistuksessa antaman toimeksiannon mukaisesti ehdottaman REPowerEU-suunnitelman tavoitteena on poistaa mahdollisimman pian asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista. Tätä varten komissio aikoo määrittää vuoropuhelussa jäsenvaltioiden kanssa sopivimmat kansallisen, alueellisen ja unionin tason hankkeet, investoinnit ja uudistukset. Energiakriisin tilanteessa komissio ja jäsenvaltiot ovat Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2022 antaman toimeksiannon mukaisesti perustaneet EU:n energianhankintafoorumien kaason, nesteytetyn maakaasun ja vedyn vapaaehtoista yhteistä hankintaa varten. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista yleensä sekä siirtyä tuomaan fossiilisia polttoaineita muualta kuin Venäjältä.

¹⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

(24) Bulgarian talous on unionin hiili-intensiivisin, ja sen kasvihuonekaasuintensiteetti on yli nelinkertainen unionin keskiarvoon verrattuna. Fossiilisten polttoaineiden osuus Bulgarian energiapaletissa on tällä hetkellä 61,5 prosenttia. Ydinvoiman osuus on 24 prosenttia ja uusiutuvien energialähteiden osuus 14,5 prosenttia (alle unionin keskiarvon, joka on 19 %). Maa oli huhtikuuhun 2022 saakka erittäin riippuvainen Venäjältä maakaasun osalta¹⁸. Vuonna 2020 maakaasusta 75 prosenttia tuotiin Venäjältä, mikä ylittää unionin keskiarvon (43,2 %). Maakaasun osuus energiapaletista oli kuitenkin vain 13,9 prosenttia eli vähemmän kuin unionin keskiarvo (24,4 %). Teollisuus on edelleen suurin kaasun kuluttaja, ja sen osuus on 40 prosenttia (mukaan lukien muu kuin energiakäyttö). Energiasektorin osuus on vähentynyt vuodesta 2010 lähtien, jolloin se oli 30 prosenttia, 25 prosenttiin vuonna 2019. Kaukolämmitys on riippuvainen maakaasusta, eikä parantamisen varaa juuri ole, sillä kaukolämpöjärjestelmiä ei ole mahdollista korvata vaihtoehtoisilla lähteillä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa tarkastellaan mahdollisuutta hyödyntää lämmityksessä geotermistä energiaa, minkä ohella voitaisiin harkita lisäinvestointeja, joilla tuetaan suurten lämpöpumppujen asentamista. Hiileen perustuva sähköntuotanto käyttää yksinomaan kotimaista ruskohiiltä, ja lisäksi Bulgaria tuo Venäjältä vähäisiä määriä hiiltä teollisuuskäyttöön (0,56 miljoonaa tonnia eli 85 % kaikesta tuodusta kivihiilestä). Toisaalta Bulgaria on riippuvainen Venäjältä tuotavasta raakaöljystä (63 % sen käyttämästä raakaöljystä on peräisin Venäjältä¹⁹, eli huomattavasti enemmän kuin unionin keskiarvo, 26 %), ja se tuo 22 prosenttia jalostetuista öljytuotteista Venäjältä. Tämä on vähemmän kuin unionin keskiarvo (35 %). Öljyn osuus energiapaletista oli 23,9 prosenttia vuonna 2020 eli vähemmän kuin unionin keskiarvo (32,7 %). Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy ilmastoneutraaliutta koskevan etenemissuunnitelman hyväksyminen. Siihen sisältyy toimia hiilen ja ruskohiilen poistamiseksi asteittain käytöstä viimeistään vuonna 2038 sekä merkittäviä investointeja ja uudistuksia, joilla nopeutetaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa. Ilmasto- ja energiasiirtymää koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin lisää toimia.

¹⁸ Bulgariaan ei ole enää tullut kaasutoimituksia Venäjältä sen jälkeen, kun Gazprom keskeytti kaasuntoimitukset yksipuolisesti huhtikuussa 2022.

¹⁹ Bulgarian tuontia koskevien tietojen osalta viitataan Eurostatin vuoden 2019 tietoihin. Vuoden 2020 tuontitiedot eivät ole hyödyllisiä, sillä niissä oli luokiteltu suuret määrät tuotua raakaöljyä "määrittelemättömiltä" kauppakumppaneilta peräisin olevaksi. EU:n keskiarvo viittaa Venäjältä peräisin olevan tuonnin osuuteen raakaöljyn ja jalostettujen öljytuotteiden kokonaistuonnista EU27:n ulkopuolelta.

Uusiutuvien energialähteiden osalta Bulgaria on sitoutunut lisäämään vähintään 3 500 MW uutta kapasiteettia uusiutuvista energialähteistä (tuuli- ja aurinkoenergia) ja luomaan tekniset edellytykset 4 500 MW:n lisäkapasiteetin sisällyttämiseksi sähköjärjestelmään vuoteen 2026 mennessä. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy uudistus, jolla poistetaan uusiutuvien vetyteknologioiden ja arvoketjujen kehittämisen keskeiset esteet, sekä investointeja, joilla tuetaan uusiutuvan vedyn ja kestävän biokaasun tuotantoa koskevien pilottihankkeiden kehittämistä. Suunnitteilla on myös toimenpiteitä, joilla kotitalouksia autetaan asentamaan veden aurinkolämmitysjärjestelmiä ja aurinkosähköjärjestelmiä. Suunnitelmassa on myös tarkoitus määritellä energiaköyhyys. On syytä huomata, että Bulgarian on tarpeen edelleen nostaa tavoitetasoa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä sekä uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden lisäämisessä 55-valmiustavoitteita vastaavasti.

- (25) Samaan aikaan Bulgarian elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kaavaillaan yli miljardin euron investointeja energiatehokkuustoimenpiteisiin, jotka koskevat julkista ja yksityistä rakennuskantaa. Tätä tuetaan uudistuksilla, joilla poistetaan energiatehokkuusinvestointien esteitä ja vähennetään peruskorjauksiin liittyvää hallinnollista rasitetta. Bulgarian olisi kuitenkin pyrittävä edelleen vähentämään energiankulutusta ja riippuvuutta fossiilisista polttoaineista saavuttaakseen tavoitteensa rakennuskannan kunnostamista koskevan pitkän aikavälin strategiansa mukaisesti. Tätä voitaisiin tukea vuonna 2023 perustettavalla kansallisella vähähiilistämisrahastolla. Samalla Bulgarian on varmistettava energiaverkkoyhteydet, joilla on riittävä kapasiteetti, myös naapurimaiden kanssa. Saattamalla käynnissä olevat investoinnit päätökseen Bulgaria voi hyödyntää sisämarkkinoiden etuja, varmistaa toimitusvarmuuden ja nopeuttaa kaasureittien monipuolistamista. Kaasuun liittyvissä uusissa infrastruktuureissa suositellaan ottamaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset, jotta pitkän aikavälin kestävyys voidaan mahdollistaa muuttamalla infrastruktuuri tulevaisuudessa kestäviä polttoaineita hyödyntäväksi.

- (26) Nopeutettu siirtyminen ilmastoneutraaliuteen ja luopuminen fossiilisista polttoaineista aiheuttaa monilla aloilla huomattavia rakenneuudistuskustannuksia. Bulgaria voi kuitenkin hyödyntää koheesiopolitiikan yhteydessä oikeudenmukaisen siirtymän mekanismeja siirtymisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi alueilla, joilla vaikutukset ovat suurimmat. Lisäksi Bulgaria voi hyödyntää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057²⁰ perustettua Euroopan sosiaalirahasto plussaa parantaakseen työllistymismahdollisuuksia ja vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (27) Neuvosto on tutkinut vuoden 2022 lähentymisohjelman komission tekemän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto²¹ ilmenee suosituksesta 1.
- (28) Bulgarian lev sisällytettiin 10 päivänä heinäkuuta 2020 Euroopan valuuttakurssimekanismiin II (ERM II) euron käyttöönottoa valmistelevana toimenpiteenä. Jotta talouden ja rahoitusjärjestelmän vakaus säilyisi ja voitaisiin saavuttaa kestävä taloudellinen lähentymisen korkea taso, Bulgarian viranomaiset ovat sitoutuneet toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan pankkien ulkopuolisen rahoitussektorin kestävyys ja vahvistetaan valtion omistamien yritysten hallintoa sekä maksukyvyttömyyssääntöjä ja rahanpesun torjuntakehystä. Bulgarian edistymistä euron käyttöönoton edellyttämien vaatimusten täyttämiseksi arvioidaan Euroopan komission ja Euroopan keskuspankin laatimissa vuoden 2022 lähentymiskertomuksissa,

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21).

²¹ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Bulgaria toteuttaa vuosina 2022 ja 2023 toimia, joilla se

1. varmistaa vuonna 2023, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvu on linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen kanssa, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille; on valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa; lisää julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, ottaen huomioon REPowerEU-aloite, muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen ja muiden unionin varojen avulla; harjoittaa vuoden 2023 jälkeen finanssipolitiikkaa, jonka tavoitteena on saavuttaa maltillisella tasolla oleva julkisen talouden rahoitusasema keskipitkällä aikavälillä;
2. etenee elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöönpanossa 4 päivänä toukokuuta 2022 annettuun neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden mukaisesti; toimittaa vuosien 2021–2027 koheesipolitiikan ohjelma-asiakirjat, jotta niistä komission kanssa käytävät neuvottelut voidaan saattaa päätökseen ja niiden täytäntöönpano voidaan aloittaa;
3. vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja fossiilisten polttoaineiden tuonnista nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja monipuolistaa kaasun toimituslähteitä ja -reittejä lisäämällä yhteenliitöntöjä naapurimaiden kanssa; tehostaa toimia energian kysynnän vähentämiseksi parantamalla teollisuuden sekä yksityisen ja julkisen rakennuskannan energiatehokkuutta; edistää keskitetyn kaukolämmityksen osalta uusia kestäviä ratkaisuja.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja